

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.508.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 12656 Pana Posła Kazimierza Smolińskiego, w sprawie nieuwzględniania okresów dziennych podyplomowych studiów w uczelni publicznej jako okresów nieskładkowych przy ustalaniu prawa do emerytury, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznaje i ustala wysokość świadczeń emerytalno-rentowych, a także oblicza kapitał początkowy zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631 ze zm., dalej zwana: ustawą emerytalną). Zgodnie z tą ustawą przy ustalaniu prawa do emerytury dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., prawa do emerytury minimalnej w kwocie gwarantowanej czy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, a także niektórych innych uprawnień, uwzględnia się okresy składkowe i nieskładkowe, wymienione w tej ustawie.

Okresy nieskładkowe zostały w ustawie emerytalnej wskazane katalogiem zamkniętym. Zgodnie z art. 7 pkt 9 ustawy emerytalnej okresem nieskładkowym jest okres nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów. Regulacja ta jest precyzyjna. Pozwala ona na zaliczenie studiów do okresów ubezpieczeniowych, jest też formą docenienia przez państwo inwestycji w rozwój wiedzy i umiejętności osób aktywnych zawodowo. Jej treść wynika ze zrozumienia konieczności uzyskania niezbędnej wiedzy zawodowej, pozwalającej świadczyć pracę o charakterze bardziej skomplikowanym. Okres ten jako nieskładkowy jest okresem ściśle w ustawie reglamentowanym, obwarowanym ograniczeniem do nauki tylko na jednym kierunku studiów. Oznacza to, że osoba, która ma możliwość zaliczenia wskazanego w art. 7 pkt 9 ustawy emerytalnej okresu, winna przedstawić okres odbytych na jednym kierunku studiów wyższych (licencjackich, magisterskich lub równorzędnych). Podkreślenia przy tym wymaga, że okres ten odnosi się do formy kształcenia dorosłych, którzy nie posiadają wyższego wykształcenia, a dopiero – dzięki tej formie kształcenia – je zdobyli. Tym samym nie można budować porównań między osobami, które go przebyły, a osobami, które były uczestnikami studiów podyplomowych.

Ustawa emerytalna wymienia jednak jako okresy nieskładkowe także niektóre okresy związane z kształceniem dorosłych posiadających wyższe wykształcenie. Są to studia doktoranckie i aspirantura naukowa, asystenckie studia przygotowawcze czy doksztalcenie zawodowe lekarzy w charakterze wolontariusza (art. 7 pkt 9a-10 ustawy emerytalnej). Mają one jednak szczególny charakter. Odnoszą się one bowiem do takich form kształcenia, które z jednej strony – podobnie jak studia podyplomowe – podejmowane są przez dorosłych w wieku, w którym z reguły prowadzi się aktywność zawodową wiążącą się z podleganiem ubezpieczeniom społecznym, z drugiej natomiast – inaczej niż studia podyplomowe – obejmują istotny komponent samodzielnego wykonywania czynności, które są typowe dla pracy zawodowej w określonym obszarze (np. prowadzenie zajęć dydaktycznych w uczelni wyższej, prowadzenie badań naukowych, wykonywanie czynności zawodowych lekarza). Ta cecha rozstrzyga, że uczestnicy dziennych studiów podyplomowych

znajdują się jakościowo w innej sytuacji niż osoby, które odbywały inne formy kształcenia dorosłych, wymienione jako okresy nieskładkowe w ustawie emerytalnej. Tym samym obowiązująca konstrukcja katalogu okresów nieskładkowych nie narusza konstytucyjnej zasady równości (art. 32 Konstytucji) wobec osób, które były uczestnikami dziennych studiów podyplomowych.

Uprzejmie informuję, że z przedstawionych wyżej względów w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są prowadzone prace w kierunku modyfikacji opisanych regulacji prawnych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/